

ПЛАН ЗА

ФИНАНСОВО ОЗДРАВЯВАНЕ

2024 година- 2026 година

Планът за финансово оздравяване на община Неделино е разработен във връзка с изпълнението на разпоредбите на Глава осма „а” от Закона за публичните финанси (ЗПФ).

Условията, по които общината попада в обхвата на чл. 130а, ал. 1 от ЗПФ са:

- Наличните към края на годината задължения за разходи по бюджета на общината надвишават 15 на сто от средногодишния размер на отчетените разходите за последните 4 години;
- Наличните към края на годината просрочени задължения по бюджета на общината надвишават 5 на сто от отчетените за последната година разходи;
- Налични към края на годината поети ангажименти за разходи по бюджета на общината надвишаващи 50% от средногод. размер на разходите за последните 4 години
- Осредненото равнище на събираемост на данъка върху недвижимите имоти и данъка върху превозните средства е под осреднената събираемост на двата данъка за всички общини, отчетена за последната година.

Целта на плана за финансово оздравяване е да се разработи система от спешни управленски мерки, критерии и финансови показатели, чието налагане да доведе до финансова устойчивост и стабилност на община Неделино.

Планът за финансово оздравяване включва:

1. Съответствие на състоянието на община Неделино с критериите за общини с финансови затруднения.
2. Оценка на финансовото състояние на община Неделино и анализ на причините довели до финансово затруднение.
3. Просрочени задължения към контрагенти - причини за допускането им и просрочени вземания.
4. Задължения за разходи по бюджета - причини за възникването им. Състояние на ангажиментите.
5. Политика на община Неделино относно обслужването на общинския дълг.
6. Програма и график за изплащане на просрочените задължения.
7. Мерки за оптимизиране на приходите.
8. Мерки за приоритизиране и оптимизиране на разходите.
9. Показатели по чл. 130а, ал. 1 от ЗПФ, измерващи финансовото състояние на община Неделино за периода на оздравителния план.
10. Срок за реализация и отговорност за изпълнението на мерките в оздравителния план.

На заседание проведено на 29.04.2024 г. , Общински съвет гр. Неделино открива процедура по финансово оздравяване на общината, както е предвидено в чл. 130д, ал.2 от ЗПФ, и възлага на кмета да изготви проект на План за финансово оздравяване и да проведе публично обсъждане с местната общност.

В процедурата за финансово оздравяване се вземат предвид интересите на местната общност. Откриването на такава процедура е задължително за общините с финансови затруднения, каквато е и община Неделино.

Анализът на разходите през последните 4 години показва следните тенденции:

- Прехвърляне на допълнителни отговорности от страна държавата към общините, без те да са ресурсно обезпечени.
- Увеличение на минималната работна заплата., която следва да се обезпечи със собствен ресурс.
- Заделяне на значителен ресурс за съфинансиране по европейски проекти и национални програми.
- Прехвърлени просрочени задължения от минали години.

Изброените тенденции в разходните отговорности, довели до натрупване на просрочени задължения на общината, и недостатъчните собствени приходи, с които не могат да се покрият текущите разходи за местни дейности и да остават за погасяване на дългове, са основните причини за затрудненото финансово състояние на общината.

Планът за финансово оздравяване е израз за ограничаване на негативните ефекти върху бюджетната позиция и върху местната общност. Общинското ръководство ще предложи възможности за реализиране на допълнителни мерки в приходната и разходната част на бюджета, съобразени с рисковете за увеличаване на просрочията. Целта е чрез оздравителни мерки да приложим варианти за оптимизиране на разходите и генериране на приходи към Община Неделино.

В резултат на изпълнението му се предвиждат :

- Приоритизиране дейностите на общината.
- Постигане на по-голяма прозрачност в дейността.
- Спазване на фискалните правила по ЗПФ.
- Постигане на по-добро управление на публичните ресурси.
- Повишаване на контрола на местно ниво.
- Оптимизиране и ограничаване на текущите разходи и повишаване на събираемостта на местните приходи.

Направена е кратка оценка на финансовото състояние на общината по определени показатели, както и преглед на стойностите на показателите по чл. 130а от ЗПФ, заради които се налага изработването на настоящия план.

Идентифицирани са показатели, чието изменение да се наблюдава в процеса на изпълнение на плана, като са посочени и желаните целеви стойности в края на оздравителната процедура. Описани са конкретните мерки, които общинската администрация ще предприеме по отношение на увеличаване на приходите и намаляване на разходите, както и ефекта от тези мерки върху местната общност и върху местния бюджет.

ЦЕЛИ

Целта е чрез анализ на финансовите показатели да се установят пропуски в организацията и управлението на дейността и да се открият насоки за повишаване на устойчивото финансово състояние.

С предложения план за финансово оздравяване на Община Неделино, общинското ръководство цели:

- Осигуряване на финансова стабилност на общината и структурите към нея, с цел постигане на финансова устойчивост и стабилност;

- Увеличаване равнището на събираемост за данък върху недвижимите имоти и данъка върху превозните средства.

- Намаляване на неразплатени просрочени задължения.
- Намаляване на наличните задължения за разходи по бюджета на общината.
- Намаляване на ангажиментите за разходи до допустимите от закона нива.

Планът е разработен балансирано – общината ще покрива всички текущи и капиталови разходи със събраните собствени приходи и планирани до нивата на 2024 трансфери, като едновременно с това ще погаси просрочените си задълженията/временни безлихвени заеми.

КРИТЕРИИ ЗА ОБЩИНИ С ФИНАНСОВИ ЗАТРУДНЕНИЯ

Община Неделино отговаря на три от критериите по оценка на Министерство на финансите, посочени в чл.130а, ал.1 от Закона за публичните финанси за общини с финансови затруднения.

1. Наличните към края на годината задължения за разходи по бюджета на общината надвишават 15% отчетените разходи за последните четири години – 18,2%.

2. Наличните към края на годината поети задължения за разходи по бюджета на общината надвишават 15% отчетените разходи за последните четири години – 18,3%.

3. Налични към края на годината поети ангажименти за разходи по бюджета на общината надвишаващи 50% от средногод. размер на разходите за последните 4 години – 142,6%.

МЕРКИ

I. Мерки за увеличаване на приходите.

Общински съвет гр. Неделино извърши актуализация на Наредба за определяне на местните данъци на територията на община Неделино. Предприети са мерки по доброволно и принудително събиране на просрочените задължения към общината.

Кмета на община Неделино ще разписана процедура за събираемост на публичните общински вземания при прилагане на следната последователност от действия:

- стъпка 1 - Изпращане на съобщения до данъчно-задължените лица с цел информиране за задълженията и последващите действия за принудителното им събиране;
- стъпка 2 - Издаване на акт за установяване на задължението по чл.107 от ДОПК;
- стъпка 3 - Подаване на искане за образуване на изпълнително дело за събиране на публични задължения от общината като публичен взыскател към държавен съдебен изпълнител.

Увеличаване на броя съставени актове по чл.107 от ДОПК и завършване на процедурата използвайки правомощията, които се дадоха на общинските органи по приходи с чл.4, ал.3 на ЗМДТ - на публични изпълнители.

Тези мерки доведоха до повишаване на собствените приходи на общината през 2017 г. и 2018г, позитивна тенденция, която планираме да продължи и през плановия период 2024-2026 г. Нарастването на приходите от недобори по МДТ през 2023 година е и следствие от еднократно погасени стари задължения на общината в размер на 420 601,33 лева (тази сума присъства както в приходната, така и в разходната част на отчета за 2023 година). През плановите 2024-2026 година тези

средства не фигурират като задължение, респективно не са намерили отражение в приходната и разходната част на бюджета на общината, което води до формален спад в прихода от недобори, независимо от повишаващата се събираемост. Важно е да отбележим, че този спад е естествен резултат от възприетата техника на измерване на ефекта при недоборите и не е релевантен към оценката на дейността на общината в тази насока, където приложим е ръстът в събираемостта.

Предстои общинският съвет да утвърди в синхрон с утвърдения оздравителен план.

Съотношение на наличните към края на годината просрочени задължения към отчетените за последната година разходи"

Това е един от показателите, по който попадаме в обхвата на чл.130а от ЗПФ.

Към 31.12.2023 година община Неделино отчита просрочени задължения в размер на 3 279 848,00 лв. Сумата е формирана основно от задължения към доставчици, предимно по извършени СМР, незначителното увеличение касае обезпечени с бюджетни средства плащания, които предстои да бъдат извършени.

таблица 14

Съотношение на наличните към края на годината просрочени задължения към отчетените за последната година разходи

Показатели	2021	2022	2023
Налични в края на годината просрочени задължения	3305942	3953202	3279848
Размер на отчетените разходи	10918791	13272604	11848496
4. Съотношение на наличните към края на годината просрочени задължения към отчетените за последната год. разходи. (до 5%)	37,6 %	37.7%	18.3%

Натрупаният висок размер на просрочените задължения през предходните години са вследствие основно на придобиване на нетекущи активи – проектиране, ремонти на улици, пътища, водоснабдяване, укрепителни съоръжения след поройни дъждове, текущ ремонт, които не са били обезпечени със субсидия или собствени средства и са възникнали през предходния мандат. Независимо, че извършените дейности са изцяло в полза на местната общност те не могат да бъдат заплатени от общината и са предмет на множество утежнения като запори и финансови утежнения.

Просрочените задължения към доставчици са описани по контрагенти в Справката за разплащане на просрочените задължения с безлихвен заем към 30.04.2024 г. Следователно, целите на Общината по отношение на просрочените задължения следва да са:

- 1) Прекратяване на трупането на общия размер на просрочените задължения.
- 2) Намаление на общия размер на просрочените задължения на Община Неделино, така че още към 31.12.2024 г. те да не надвишават 5 на сто от общия размер на разходите на общината, а от 2025 година общината да няма просрочия.

Разчетите за възстановяването на заема и погасяване на просрочените задължения са направени в таблицата по приложение №1. Планът предвижда връщането на заема през 2025-2026 г. да се извърши с мерки по увеличаване събираемостта на приходите, продажба на общинско имущество и оптимизиране на разходи.

НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРЕДОСТАВЯНЕТО НА ВРЕМЕНЕН БЕЗЛИХВЕН ЗАЕМ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОЗДРАВИТЕЛНИЯ ПЛАН

От анализа на финансовото състояние на Община Неделино е видно незадоволителното ѝ състояние. Това налага Общината да предприеме възможно най-скоро изброените в анализа спешни мерки за повишаване събираемостта на собствените приходи, оптимизиране на разходите и утвърждаване на ясен график за осъществяване на контрол по посочените по-горе мерки.

Целта е да се намали размерът на просрочените задължения и полагане на основи за устойчиво развитие на Общината в следващия период. Прилагането на мерките за оптимизиране събираемостта на приходите, както и намаляване на разходите няма да доведат веднага до максимален ефект. Следва да се прилага една постепенна и постоянна стратегия за събираемост и разходи в срок от три години.

За постигане на финансова устойчивост в развитието на Общината ще ѝ е необходимо подпомагане чрез предоставяне на временен безлихвен заем от страна на Министерство на финансите в размер на 600 000 лв. със срок за погасяване до края на 2026 г. Въпросните средства ще бъдат използвани изцяло за погасяване на просрочени задължения, което ще доведе до стабилизиране на общината и ще създаде условия за успешно реализиране на 3-годишния оздравителен план. Безлихвеният заем ще даде възможност на Община Неделино да реструктурира приоритетите си и по този начин да излезе от групата на общините с финансови затруднения.